

SCIENTIFIC REPORT

2015

Title: *Nicolae Milescu's First Romanian Translation of the Septuagint (Ms. 45, Cluj Napoca Romanian Academy Library). A Critical Edition with Linguistic and Philological Studies*

Funding Source: CNCSIS-UEFISCDI

Code: PN-II-ID-PCE-2011-3-0436, nr. 212 from 05/10/2011

Director: prof. dr. Eugen Munteanu

A. Current Research Activities

In full accordance with our scientific schedule, the following tasks have been brought to completion:

EUGEN MUNTEANU (project director)

- continued project management through planning, scheduling and reviewing team members' research activity;
- continued work on the *Introduction*, with a focus on traductology issues (45 pages);
- writing the chapter on MS45 lexical issues (Hebrew, Greek and Slavonic-derived terms) (90 standard pages);
- MS45 marginal notes commentaries (up to manuscript page 1,500);

LUCIA GABRIELA MUNTEANU

- writing the *Modalizarea, deixisul și alte elemente de construcția discursului în Ms. 45, prima versiune românească integrală a Vechiului Testament, efectuată de Nicolae Milescu Spătarul* chapter;
- reviewing MS45 – Frankfurt Septuagint connections with regard to syntactic calques;
- writing an early draft of the conclusive notes regarding MS45 syntactical phenomena, including commentaries on linguistic transfers between various sources, with cross references to the Bucharest Bible and other Romanian version of the bible;
- editing the early draft (MS-Word document) of the MS45 Index (common names);

MADALINA UNGUREANU

- final MS45 reviews;
- phonetic analyses (advanced draft);
- reviewing and writing on connections between MS45 and the Bucharest Bible;

ANA-MARIA GINSAC

- finalizing the first version of the MS45 index (proper nouns) (~300 p.);

- finalizing the early draft of the onomastic study (~45 p.);
- MS45 marginal notes commentaries (up to manuscript page 1,500), with cross references to the Frankfurt Septuagint (1597) and the Bucharest Bible (1688);

ANA-MARIA MINUT

- reviewing the final version of the MS45 morphological study (~60 p.);

B. RESEARCH DISSEMINATION (PARTIAL DEVELOPMENTS)

a) Conference papers:

Eugen Munteanu, *Le régime des hébraïsmes et de grécismes dans la plus vieille version roumaine du Vieux Testament*, paper presented to „XXXVIIe Colloque International de Linguistique Fonctionnelle”, Yunnan University, Kunming China, 5-8 November 2015.

<http://christosclairis.fr/wp-content/uploads/2014/11/SILF-2015-Deuxi%C3%A8me-circulaire.pdf>

Eugen Munteanu, *Xenisme în Ms. 45: tipologie, dinamică (inter)textuală*, paper presented to Simpozionul Internațional „Explorări în tradiția biblică românească și europeană”, Ediția a V-a, Iași, 12-14 November 2015.

<https://consilr.info.uaic.ro/~mld/monumenta/ProgramSimpozionMLD2015.pdf>

Lucia-Gabriela Munteanu, *Concluzii selective referitoare la sintaxa textului din Ms. 45, prima traducere integrală a Vechiului Testament în limba română (versiunea „Nicolae Spătarul Milescu revizuită”)*, paper presented to Simpozionul Internațional „Explorări în tradiția biblică românească și europeană”, Ediția a V-a, Iași, 12-14 November 2015.

<https://consilr.info.uaic.ro/~mld/monumenta/ProgramSimpozionMLD2015.pdf>

Ana-Maria Gînsac, *Premise metodologice pentru realizarea unui dicționar de nume proprii din versiunile românești ale Bibliei*, paper presented to Simpozionul Internațional „Explorări în tradiția biblică românească și europeană”, Ediția a V-a, Iași, 12-14 November 2015.

<https://consilr.info.uaic.ro/~mld/monumenta/ProgramSimpozionMLD2015.pdf>

Ana-Maria Minuț, *Note de morfologie istorică românească (pe marginea Manuscrisului 45)*, paper presented to Coloquiul Internațional de Științe ale Limbajului „Eugen Coșeriu”, Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava, 16-18 October 2015.

Ana-Maria Minuț, *Observații de morfologie istorică românească (pe baza Manuscrisului 45)*, paper presented to November „Text și discurs religios”, Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca, 6-7 November 2015.

<http://www.cntdr.ro/editia2015>

Ana-Maria Minuț, *Note morfologice pe marginea Manuscrisului 45*, paper presented to Conferința „Limbă, literatură, comunicare”, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, 20-21 November 2015.

http://media.lit.uaic.ro/?page_id=6329

b) Peer-reviewed articles

Eugen Munteanu, *Material lexical inedit din versiunea „Milescu revizuită” a Vechiului Testament (Ms. 45 de la Biblioteca Filialei din Cluj a Academiei Române)*, în „Anuar de lingvistică și istorie literară”, LIV (2014), Editura Academiei Române, București, 2015, p. 51-110.

Eugen Munteanu, *Din bestiarul biblic: furnicoleul*, în: Bogdan Crețu, Lăcrămioara Petrescu (edit.), *Omagiu profesoarei Elvira Sorohan*, Junimea, Iași, 2014, p. 65-80.

Eugen Munteanu, *Prefață la volumul: Neculai Muscalu, Scrierea istoriei în limba română: A.D. Xenopol. Elemente de limbă și discurs*, Editura Tipo Moldova, Iași, 2015, p. 7.

Eugen Munteanu, *Wolfgang sive de amicitia*, în: Thede Kahl/Johannes Kramer/ Elton Prifti (eds.), *Romanica et Balcanica. Wolfgang Dahmen zum 65. Geburtstag*, Akademische Verlagsgemeinschaft, München, 2015, p. 31-35. ISBN: 978-3-95477-036-6.

Eugen Munteanu, *Evaluare generală, sistematică și istorică a lexicului Ms. 45 (versiunea Milescu revizuită a Vechiului Testament)*, în vol. Eugen Munteanu, Gina Nimigean (edit.), *Paul Miron in memoriam 90* (in press).

Lucia-Gabriela Munteanu, *Aspecte ale construcției discursului biblic în prima traducere integrală a Vechiului Testament în limba română. Exemplificări din Manuscrisul 45 (versiunea „Nicolae Spătarul Milescu”)* în vol. Thede Kahl, Johannes Kramer, Elton Prifti (Hg.) 2015: Romanica et Balcanica. Wolfgang Dahmen zum 65. Geburtstag. Jenaer Beiträge zur Romanistik Band 7, München, 2015, p. 35-45. ISBN: 978-3-95477-36-46.

Lucia-Gabriela Munteanu, *Despre receptarea textului literar în etapele de început ale școlarității* în vol. *Anuarul Liceului Pedagogic “Vasile Lupu” din Iași, 1855-2015, 160 de ani de învățământ pedagogic*, Editura Sapientia, Iași, 2015, p. 61-69

Lucia-Gabriela Munteanu, *Concluzii selective referitoare la sintaxa Manuscrisului 45*, în vol.: Eugen Munteanu, Gina Nimigean (edit.), *Paul Miron in memoriam 90* (in press).

Mădălina Ungureanu, *Despre notele marginale din prima versiune românească integrală a Septuagintei* (Ms. 45 de la Biblioteca Filialei din Cluj a Academiei Române, în „Diacronia”, nr. 2, 2015 (<http://dx.doi.org/10.17684/i2A23ro>) ISSN 2393-1140.

c) Monographs

EUGEN MUNTEANU

Monumenta linguae Dacoromanorum. Biblia 1688. Pars XIII. Isaias, Editura Universității “Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2015 (coordinator). ISBN: 978-606-714-023-1

Monumenta linguae Dacoromanorum. Biblia 1688. Pars XIV. Ieremias. Lamentationes Ieremiae, Editura Universității “Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2014 (coordinator). ISBN: 978-606-714-034-7

Monumenta linguae Dacoromanorum. Biblia 1688. Pars XX. Sapientia. Ecclesiasticus. Susanna. De Belo sive Dracone Babylonico, Editura Universității “Alexandru Ioan Cuza” din Iași, 2014 (co-author; coordinator). ISBN: 978-973-703-987-3

Monumenta linguae Dacoromanorum. Biblia 1688. Pars XVI. Daniel, Editura Universității “Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2015 (coordinator). ISBN: 978-606-714-174-0

Monumenta linguae Dacoromanorum. Biblia 1688. Pars XV. Ezechiel, Editura Universității “Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2015 (coordinator). ISBN: 978-606-714-195-5

Monumenta linguae Dacoromanorum. Biblia 1688. Pars XXI. Machabaeorum I. Machabaeorum II. Machabaeorum III, Editura Universității “Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2014 (coordinator). ISBN: 978-606-714-139-9

Monumenta linguae Dacoromanorum. Biblia 1688. Pars XI. Proverbia. Ecclesiastes. Canticum canticorum, Editura Universității “Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2015 (coordinator). ISBN: 978-606-714-172-6

Monumenta linguae Dacoromanorum. Biblia 1688. Pars X1. Esdrae I. Nehemiae. Esther, Editura Universității “Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2015 (coordinator). ISBN: 978-606-714-169-6

Monumenta linguae Dacoromanorum. Biblia 1688. Pars XVII. Osea. Ioël. Amos. Abdias. Ionas. Michaea, Editura Universității “Alexandru Ioan Cuza” din Iași, 2015 (co-author, coordinator). ISBN: 978-606-714-173-3.

Monumenta linguae Dacoromanorum. Biblia 1688. Pars XVIII. Nahum. Habacuc. Sophonias. Aggaeus. Zacharias. Malachias, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2015 (coordinator). ISBN: 978-606-714-170-2

Monumenta linguae Dacoromanorum. Biblia 1688. Pars XIX. [Psalmus 151]. Tobith. Judith. Baruch. Epistola Ieremiae. Canticum trium iuvenum. Esdrae III, Editura Universității

“Alexandru Ioan Cuza” din Iași, 2015 (coordinator, co-author) ISBN: 978-606-714-168-9.

Monumenta linguae Dacoromanorum. Biblia 1688. Pars XXII. Evangelia, Editura Universității “Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2015 (coordinator). ISBN: 978-606-714-167-2

Monumenta linguae Dacoromanorum. Biblia 1688. Pars XXII. Actus Apostolorum. Pauli epistolae. Catholicae Epistolae. Iudae. Apocalypsis Ioannis, Editura Universității “Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2015 (coordinator). ISBN 978-606-714-171-9

LUCIA-GABRIELA MUNTEANU

Monumenta linguae Dacoromanorum. Biblia 1688. Pars XX. Sapientia. Ecclesiasticus. Susanna. De Belo sive Dracone Babylonico, Editura Universității “Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2014 (co-author). ISBN: 978-973-703-987-3.

Monumenta linguae Dacoromanorum. Biblia 1688. Pars XVII. Osea. Ioël. Amos. Abdias. Ionas. Michaea, Editura Universității “Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2015 (co-author). ISBN: 978-606-714-173-3

d. Organised scientific events

Organising the „Explorări în tradiția biblică românească și europeană” International Symposium, Iași 12-14 November, 2015; presiding chair: Eugen Munteanu; organising committee members: Ana-Maria Gînsac, Mădălina Ungureanu.

27 November 2015
Project director,
Prof. univ. dr. Eugen MUNTEANU